

L'esquerra balear s'anima

Un moderat i raonat optimisme s'obre pas entre les forces progressistes balears, després de les decisions de PSM i PSOE.

El PSM decidí obrir la porta a la possibilitat de fer una coalició electoral amb EU-Verds i ERC per a les eleccions autonòmiques de l'any vinent a Mallorca. Gairebé al mateix temps, el PSOE llançava inequívocs missatges en el sentit que el Pacte Progressista d'Eivissa i la COP de Formentera podrien reeditar-se. Són dues decisions que si al final es concreten poden fer molt difícil que el PP renovi la majoria absoluta. En conseqüència, creix l'optimisme entre l'oposició. Perquè són els dos moviments polítics més seriosos que ha fet l'esquerra balear, d'ençà el 2003, per poder assolir el segon Pacte de Progrés. L'impacte ha estat perceptible fins i tot en el PP. El president del Govern balear, Jaume Matas, reconeixia fa quinze dies que "mentre l'esquerra s'uneix, nosaltres ens podríem separar". Contestava així a un petit grup anticatalanista que, tot i ser del PP, el visità per criticar-li que hagi permès que el partit accepti el .cat per al Parlament balear, una decisió que, asseguren els extrems, dividirà el PP.

L'efecte de la coalició. Si fructifica la coalició proposada pel PSM a EU-Verds i ERC, tindrà com a efecte principal el de dificultar la majoria absoluta del PP a Mallorca i a Balears. L'expectativa d'aquesta oferta electoral –vegeu el requadre adjunt– és obtenir tres o quatre escons per a la circumscripció de Mallorca. De rebot, a més, ha fet créixer l'optimisme entre els dirigents d'UM, que veuen possible absorbir una part del vot que perdi

Biel Barceló, nou secretari general del PSM.

el PSM per la coalició, el vot que suposen com a estrictament nacionalista. El 2003 UM obtingué tres escons. El PSM, tres més. I EU-Verds, dos. Tot indicava que, a causa del fort bipartidisme que s'espera per al 2007, els vuit escons es veurien retallats a, com a molt, quatre. Dirigents del PP i del PSOE ho han explicat a aquest setmanari. Com que ambdós partits estan segurs que els socialistes incrementaran molt de vot i que els conservadors no en perdran, i donen per fet una participació major que la de fa tres anys, els

tres partits petits quedarien amb molt menys percentatge de vot i, a causa de l'aplicació de la llei d'Hondt, perdrien escons. Un conseller del Govern –encarregat de controlar el gabinet d'estudis electorals del PP– confessà el passat febrer a aquest setmanari que confiava que la pèrdua de diputats d'UM-PSM-EU/Verds donés la majoria absoluta conservadora a Mallorca, i per tant, segurament també a Balears. Per altre costat, un dirigent socialista expressà a EL TEMPS, el març passat, que aquest efecte "és el pitjor

temor que tenim perquè, si es produeix, el PP tornarà a guanyar". Si la coalició PSM-EU/Verds-ERC es concreta, concentrarà vot suficient per evitar una minva important dels cinc escons que ara tenen per separat. Al mateix temps, si les esperances d'UM es confirmen, no perdrà cap diputat o, a tot estirar, un de sol. És per això que la simple existència de la coalició disminueix la probabilitat que el PP tingui majoria absoluta, perquè li resta els escons que podria sumar per Mallorca i que li podrien permetre eixugar la pèrdua d'algun diputat en alguna altra illa. És el que Matas volia dir en la cita abans referida. Igualment, el secretari general del PSIB-PSOE, Francesc Antich, en una conversa informal amb aquest setmanari, fa dues setmanes avalua que "tot i respectar el que decideixi cada partit, la coalició és una bona notícia perquè evita perdre vots progressistes i fa més difícil la majoria absoluta del PP".

La decisió del PSOE. En el número 1.139 d'EL TEMPS s'analitzava la incidència electoral que podria tenir la tensió social i política a Eivissa a causa de les autopistes. Tota l'oposició està segura que afectarà negativament el PP a les urnes. Tanmateix, també s'analitzava que si el Pacte Progressista d'Eivissa i la COP de Formentera no acaben reeditant-se, els conservadors augmentarien les seves expectatives de mantenir la majoria absoluta. En l'entrevista a Antich, el

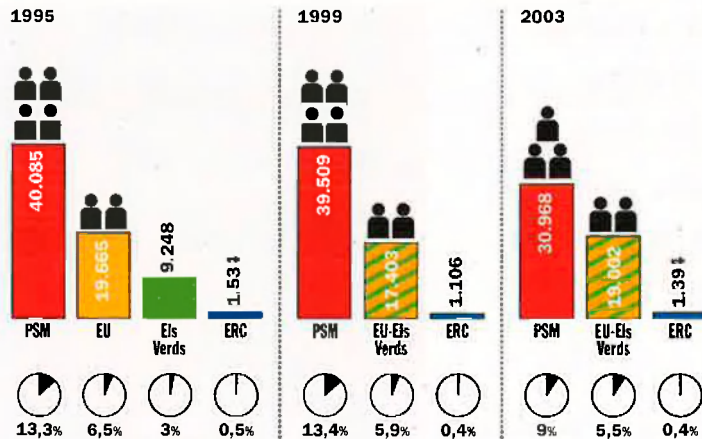
Si fructifica la coalició proposada pel PSM, tindrà com a efecte el de dificultar la majoria absoluta del PP

Evolució del vot del PSM, EU, Els Verds i ERC

Nombre de vots absoluts.

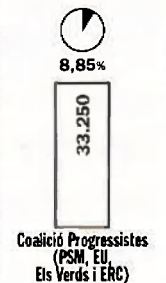
● Percentatge ● Escons

ELECCIONS AUTONOMIQUES A LA CIRCUMSCRIPCIÓ DE MALLORCA

ELECCIONS GENERALS DE 2004

Illa de Mallorca

Hipòtesi de resultats per a la coalició PSM-EU/Verds-ERC

A partir de l'evolució del vot que s'explica en el requadre 1 es pot extreure una hipòtesi del resultat de la coalició PSM, EU-Verds i ERC per a l'any vinent. Cal fer una doble consideració prèvia: la coalició de moment només és una idea i encara no sabem si arribarà a concretar-se; per altra banda, el seu àmbit d'actuació seria només la circumscripció electoral de Mallorca. L'anàlisi es realitza a partir de la suposició que la coalició es farà i que inclourà el PSM, EU-Verds i ERC.

De la comparació entre els resultats d'EU tota sola, el 1995, i el vots absoluts per a la coalició preelectoral que va fer amb Els Verds els anys 1999 i 2003, es dedueix el que sempre se sol dir d'aquesta mena d'aliances: que no sumen vots. En efecte, els gairebé 29.000 sufragis que obtingueren ambdós partits per separat l'any 1995 experimentaren una severa retallada el 1999 quan es presentaren junts: poc més de 17.000 vots. Una pèrdua d'entorn del 40%. La traducció en escons va ser la mateixa: dos. És a dir, que per a EU la coalició amb els ecologistes no va representar cap increment de vots, sinó una gran disminució, ni cap augment de diputats. Encara és més, EU hagué de cedir un escó als ecologistes,

quan abans els dos eren seus. Sembla provat, doncs, que les coalicions a Mallorca no sumen.

Amb aquest antecedent, què pot esperar obtenir l'any vinent la coalició PSM-EU/Verds-ERC? És molt arriscat, per raons òbvies, fer suposicions d'aquesta mena. Ara bé, es coneix una dada empírica: la mateixa aliança obtingué en les eleccions generals del 2004, a Mallorca, en un ambient d'extremada polaritat entre PP i PSOE, un poc més de 30.000 vots, el 8,85% dels sufragis. Per altre costat, si es dona per fet que aquest tipus d'aliances no sumen, tal com demostra el cas de la coalició EU-Verds, es pot aventurar que el resultat de PSM-EU/Verds-ERC l'any vinent serà inferior al que obtingueren per separat a les autonòmiques del 2003. La qüestió clau és intentar esbrinar quina disminució seria lògica. Atenent als resultats d'EU-Verds entre 1995 i 1999, es podria esperar una pèrdua semblant, com a escenari més dolent: del 40%. Si es calcula aquesta disminució sobre els resultats autonòmics de fa tres anys de tots els partits de referència, la projecció que donaria seria que haguessin obtingut junts uns 30.000 vots, el 9% i 3 escons. Si fa no fa, aquesta previsió s'avé amb el resul-

MICHEL PAYERAS

Francesc Antich, secretari general del PSIB-PSOE.

tat que obtingué Progressistes el 2004 a l'illa (8,85%) en un context polític molt advers. Per tant, és raonable pensar que seria el resultat pitjor més lògic que caldria esperar per al 2007.

Si es compara aquesta pitjor hipòtesi d'escons conjunts per a l'any vinent –tres– amb el resultat obtingut el 2003 per al PSM –tres– i EU-Verds –dos– està clar que la coalició seria un fracàs. Ara bé, aquesta mena d'aliances es fan quan cada part està convençuda que anant tota sola a les urnes li espera el pitjor: la desaparició d'EU-Verds i una severa disminució de vots i escons al PSM. Si es considera des d'aquest punt de vista, és obvi que els hipotètics tres escons per a la coalició, que cal esperar com a mínim resultat, serien molt millor que no que els cinc que tenen ara quedessin reduïts al que pensen que passaria anant cadascú pel seu costat: zero, un o, com a màxim, dos. Però, a més, també s'ha de considerar que Progressistes es va constituir en un ambient de bipartidisme extrem i que així i tot assolí quasi el 9%. Tenint en compte que en les eleccions autonòmiques els resultats tradicionals dels partits que componien l'aliança són bastant millors que no en les generals, l'esperança dels impulsors és superar amb escreix el 9% dels vots i obtenir almenys quatre escons.

dirigent socialista deia que el seu partit té dues opcions: “Una, mantenir el Pacte d'Eivissa. I dues, un PSOE molt fort i, a més, la unió dels diversos grups d'esquerra.” El mateix deia respecte a la COP. Més enllà de les paraules concretes, el to indicava que no hi creia gens, en les dues candidatures unitàries, perquè sobretot li interessava ressaltar que a Balears “només hi ha dues possibilitats, o PP o PSOE”. Tanmateix, ara el to del socialista és del tot diferent. En la conversa abans citada, de fa dues setmanes, reconeixia que ara hi ha una possibilitat que fa dos mesos no veia: “Podríem cercar una fórmula imaginativa per combinar una oferta nítida del PSOE amb el Pacte.” Segons ha transcendit, l'oferta socialista, que es coneixerà a l'octubre, podria ser mantenir les candidatures unitàries a Eivissa i Formentera, però amb un nom a l'estil “PSOE-Pacte”. Si els altres partits –EU, ERC i ENE– ho accepten, el PP tindria gairebé impossible renovar la majoria absoluta en el Consell insular de les Pitiüses.

A més de les estratègies legítimes de cada formació –entrin totes les citades a cada coalició respectiva o no–, el fet és que si es formen tant l'aliança mallorquina com les d'Eivissa i Formentera, Jaume Matas, tal com ell reconeixia, tindrà molt complicat mantenir-se com a president balear l'any que ve.

Miquel Payeras

Parlar per parlar

L'estil de la caverna

Manuel S. Jordi

La campanya electoral ha començat. Les empreses demoscòpiques, els grups de comunicació, els tertulians i els estòmacs agraïts... tothom està en campanya. Fins el maig del 2007 els dies estan comptats. Al País Valencià hi ha variables alienes al sentir general de la parròquia que enterboleixen el pronòstic. L'ofensiva de la dreta espanyola per erosionar Rodríguez Zapatero –peti qui peti– pot alterar la intenció del president espanyol d'esgotar la legislatura. Al menor símptoma de caiguda en la intenció de vot –i a falta de conèixer el resultat del referèndum a Catalunya–, les eleccions generals, tot i la perversió democràtica derivada de la data forçada, podrien coincidir amb les municipals i les autonòmiques del cafè-per-a-tots. Això pot ser bo per al PSOE, però fatal per al PP. L'esquerra dispersa ja té els deures sobre la taula: formar una coalició saludablement extensa i mobilitzar votants instal·lats en l'abstenció. Això impedirà la majoria absoluta del PP Segona qüestió: PSOE i PP no han pactat nova llei electoral i ara toca elegir 99 diputats per a les Corts Valencianes. A més, hi ha dubtes jurídics sobre una llei (electoral) de rang inferior suposadament derogada amb la vigència del nou Estatut. Sense la llosa del 5%, l'extrema dreta prescindirà del PP i competirà pel vot. Això també serà letal per a Francisco Camps. El PP ja desqualifica la coalició (d'esquerra), abans que es formalitze. No mancaran manifestacions i protestes a compte de la derogació del transvasament de l'Ebre, la inseguretat ciutadana i l'abandó a què Zapatero manté sotmès el País Valencià... des de l'època dels fenicis. La caverna està en campanya.